

tpøiet angaar, da er dette ganske vist et meget uskyldigt Spørgsmaal, som jeg tror ikke er saa overmaade farligt, hvad enten det afgjøres til den ene eller til den anden Side. Jeg kan derfor ikke paa nogen Maade forstaa dette Forhold. Hvis jeg stillede mig paa den ærede Ordførers Standpunkt, vilde jeg ikke kunne nøies med de her givne Bevillinger, og hvis jeg paa den anden Side, idet jeg tog Hensyn til de europæiske Forhold, tænkte paa en neutral Stilling for vort Land, saa vilde denne Bevilling ikke i og for sig kunne nytte noget. Jeg tror derfor, at disse Bemærkninger om Krig eller Fred og om Danmarks Stilling i saa Tilfælde, der ere komne saa stærkt frem mellem 2den og 3die Behandling, bedst kunne reduceres dertil, at de skulle afgive en vis Grund for Hvertallets forandrede Stilling, uden i Virkeligheden nøiere beset at være begrundede. Det tror jeg, er det Hele; men det er ogsaa, forekommer det mig, saa forstaaeligt, at vi snart kunne faae fat derpaa. Det er heller ikke for at faae Klarhed derpaa, at jeg har udtalt mig derom, men for fra mit Standpunkt at nedlægge Indsigelse mod, at vi her skulde lægge krigerske Beregninger til Grund for vore Bevillinger. — Der er saa det næste Afsnit af disse Bevillinger; det betegnes ved det nye Skib, som nu kaldes et Torpedoskib. Da jeg hørte den ærede Ordfører i Dag begrunde dette Forslag, tænkte jeg paa, hvor den ærede Ordførers upantsrede Veltalenhed fra anden Behandling er bleven af, thi jeg skal ikke nægte, at det gif en Del tungere for den ærede Ordfører at faae dette Skib til at glide, end at faae Kanonbaaden bort, og jeg tænkte mig da, om det ikke skulde ligge dert, at Motivering fra det ærede Hvertals Side egentlig først maatte gaa ud paa at rydde de Hindringer for dette pantsrede Skib af Veien, som det selv ved sit Forslag til 2den Behandling havde lagt, og hvis Motivering af den ærede Ordfører jeg hørte paa med Interesse; men det er lidt mere bekvæmligt, naar man selv har lagt Forhindringer til Rette, da saa hurtig at rydde dem til Side igjen for at aabne Veien for det, man den Gang vilde forhindre. Jeg er ikke bleven flog paa, hvad det nu foreslaaede Skib egentlig er for Noget. Vi have intet Overflag, ingen Tegninger eller Beregninger, Noget, vi ellers pleie at have, selv med Hensyn til et Skovløberhus og enhver anden Ting, men til et saa stort Skib som dette, der skal koste omtrent 2 Millioner, behøve vi ikke noget Saadant, navnlig nu, hvor Tilidsforholdet mellem Ministeriet er saa varmt, som det i den senere Tid er blevet! Det er en fuldstændig sædvanlig Praxis, at vi meget nødig, saa godt som aldrig, gaa til at bevilge et saadant Foretagendes Raabegyndelse, forinden vi vide, hvad det egentlig er, vi bevilge, gjenme en Undersøgelse fra de virkelig Sagtyndiges Side og efter Beregninger og Overflag, der hvile paa et saadant Grundlag. Men dette er, som sagt,

ikke fundet nødvendigt her. Den ærede Ordfører sagde, at man ingen Vægt lægger paa Dybgaendet, dog at dette Skib skal kunne gaa igjennem Grønsund, og der kunde altsaa være en meget væsentlig Forskjel mellem Dybgaendet for det nye Skib og for den tidligere pantsrede Kanonbaad. Men jeg maa da dertil bemærke, at dennes Dybgaende var sat til 10 Fod, og for at hint skal kunne gaa igjennem Grønsund, maa dets Dybgaende ikke være over 10½ Fod. Jeg ser derfor ikke, at man har kastet Hensynet til Dybgaendet videre til Side. Naar den ærede Ordfører dernæst yttrede, at man ligeledes har kastet Hensynet til Pantseret til Side, medens det dog faavel fra den ærede Ministers som ogsaa fra anden Side er blevet udtalt, at det nye Skib ikke bliver Andet end et Pantser-skib, har altsaa denne Uttring lige saa lidt paa sig. Mig forekommer det, at det forandrede Navn ikke betyder Andet, end at dette Skib maasse bliver lidt større og lidt dyrere end det, vi forstaaede ved 2den Behandling, men ellers i alt Væsentligt det Samme. Om det kan faae en lidt anden Indretning, f. Ex. til Udskydning af Torpedoer eller Døslige, kan lige saa lidt afgjøres nu, som naar vi havde faaet Pantserbaaden. Det bliver i hvert Fald et Skib af omtrent samme Kaliber, maasse lidt større end det, man modsatte sig ved anden Behandling — det vil koste nogle Hundredetusinde Kr. mere, det er det Hele — og dertil kræver man uden Overflag og Tegninger omtrent 2 Millioner. Saa stor er nemlig Bevillingen, thi om der bevilges 200,000 Kr. eller en ½ Million det første Aar, har ikke Noget at sige; selve Gjenstanden er i hvert Fald bleven bevilget, og den vil i det Hele koste omtrent 2 Millioner, som de Herrer ville se af Teksten. Naar det blev sagt af den ærede Ordfører, at han ventede, at Ministeren, naar han nu havde set dette Forslag, vilde tiltræde det, saa skal jeg dertil bemærke, at denne Udtalelse undrede mig, da jeg antog det for almindelig bekendt, at Direktøren for den ærede Ministers Ministerium har medvirket til dette Forslag, og at Ministeren med Tilfredshed havde tiltraadt Forslaget i Udvalget. I Tegten er der tilføjet „upantsrede Kanonbaade“; men dette er, som den hvidarede Minister bemærkede, en aldeles ligegyldig Ting, og dersom det kan tilfredsstille den Lante, som man fremstillede ved 2den Behandling om upantsrede Kanonbaade, at der kommer til at staa nogle ligegyldige Ord i Tegten derom — og Ministeren erklærede jo, at det betød, at der ikke vilde blive bygget upantsrede Kanonbaade — saa er dette ganske vist en temmelig billig Fornøielse. Jeg maa derfor sige, at det, der er naaet, er kun, at dette Skib i Forhold til, hvad der blev foreskrevet ved anden Behandling, kræver en noget større Bevilling til væsentlig det samme Formaal. Med Hensyn til dette Spørgsmaal og med Hensyn til Bevillingen til Torpedovæsenet skal jeg ikke udtale